

Plenum 24/9-14

Ekstremalverdi setninger

Grenseverdier

Derivasjon

$$\underline{5.3}: 1, 2, 3, 5$$

$$\underline{5.4}: 1, 2, a, b, e, 3, 4, 9$$

$$\underline{6.1}: 1, a, b, e, g, 3, a, b, c, 4, 5, 6, 9, 10, 13$$

5.4: Grenseverdier

$$2)e) \lim_{x \rightarrow 4} \sqrt{x} = 2$$

Vis fra def:

La $\varepsilon > 0$ være gitt.

$$\text{La } h = x - 4.$$

Merke at:

$$|f(x) - 2| = |\sqrt{x} - 2| < |\sqrt{x} - 2| |\sqrt{x} + 2|$$

b i bolka

$$\sqrt{x} > 0 \Rightarrow \sqrt{x} + 2 > 2$$

$$= |(\sqrt{x} - 2)(\sqrt{x} + 2)| = |x - 4| = |h| \quad (*)$$

3. ledd. Set

Velg $\delta = \varepsilon$. Da er: For alle x

$$\text{s.a. } |x - 4| = |h| < \delta, \text{ s\u00e5 er}$$

$$|f(x) - 2| = |h| < \delta = \varepsilon.$$

(*)

Dermed er $\lim_{x \rightarrow 4} \sqrt{x} = 2$ fra definisjonen.

4.) Er funk. kont. i angitt plet?

$$a) f(x) = \begin{cases} x^2 + 2, & x \leq 1 \\ -4 \cos(\pi x), & x > 1 \end{cases} \quad \text{i } x = 1?$$

Ser på ensidige grenser:

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = f(1) = 1^2 + 2 = 3$$

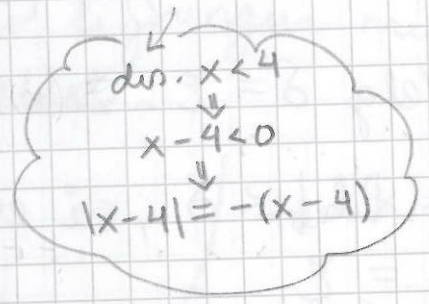
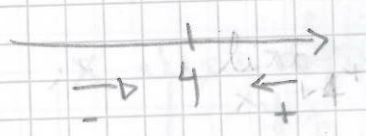
$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} -4 \cos(\pi x) = -4 \cos \pi = 4$$

Siden $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 3 \neq 4 = \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x)$,
eksisterer ikke $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$, så funksjonen er ikke
kontinuerlig (se Observasjon 5.4.7)

$$b) f(x) = \begin{cases} \frac{|x-4|}{x-4}, & x \neq 4 \\ 0, & x = 4 \end{cases} \quad \text{i pkt. 4?}$$

Ensidige grenser:

$$\lim_{x \rightarrow 4^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4^-} \frac{4-x}{x-4} = -1$$

Tilsvarende:

$$\lim_{x \rightarrow 4^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 4^+} \frac{x-4}{x-4} = 1$$

Men der, at $\lim_{x \rightarrow 4^-} f(x) \neq \lim_{x \rightarrow 4^+} f(x) \neq \underbrace{f(4)}_{=0}$,

så $\lim_{x \rightarrow 4} f(x)$ eksisterer ikke og dermed
er ikke funksjonen kontinuerlig (se Obs
5.4.7)